

na prvo mesto postavijo treninge in tekmovanja. Kaj pa, če do poškodbe pride nekje na začetku uspešne profesionalne poti in je te hitro konec? Vaš otrok ne bo imel nobene izobrazbe in ne bo dobil zaposlitve.

Šola je pomembna, še bolj pomembno pa je, da starši pri tem vztrajajo. Ne glede na talent! Pomemben je pogovor z otrokom, da mu starši razložijo, zakaj je izobrazba tako zelo pomembna, da bo imel to znanje za vse življenje. Kako bo odšel v tujino, če ne zna tujega jezika? Kako bo šel v svet, če ne pozna držav, mest, navad, ver? Še o zaslužku ne bo vedel veliko, če ne bo znal računati!

Seveda je zelo pomembno, kako razporediti čas, in tega se mora otrok navaditi čim prej. Šola in šolske obveznosti, kot so domače naloge in učenje, naj bodo na prvem mestu. Nič ne bo narobe, če kakšen trening izpusti, kadar ima v šoli več obveznosti. V prvi triadi je vse skupaj še obvladljivo – veliko se naredi v šoli, treningov je manj. A z vsakim letom je treningov več – lahko so vsak dan in včasih celo dvakrat dnevno, enako velja tudi za tekmovanja, ki si lahko sledijo vsak konec tedna. V šoli je več predmetov, več obveznosti, časa pa vse manj. Otroci so psihično utrujeni od dela v šoli in nato fizično utrujeni od aktivnosti, posledično še hitreje pride do poškodb, pa tudi do zasičenosti. In v trenutku, ko otroku, sploh pa v najstniških letih, šport ni več zabava in sprostitvev, užitek, ampak zgolj in predvsem obveznost ... takrat se zgodba pogosto konča.

Zanimivo je, da se vse več slovenskih otrok oziroma obetavnih športnikov odloči za nadaljevanje študija v tujini, še zlasti v ZDA, kjer pa večina šport postavi na stranski tir in se odloči za akademsko izobrazbo. Način študija in usklajevanja obveznosti je v tujini seveda drugačen, bazen talentiranih je mnogo večji in za uspeh je treba še toliko bolj garati.

PODPORA MESTA, KROVNE ZVEZE, POKROVITELJEV IN DRŽAVE

V trenutku, ko vaš otrok postane član nekega športnega kluba, imate vi do kluba obveznosti. V prvi vrsti, da otroka vozite na treninge in tekmovanja, da mu zagotavljate ustrezno opremo in da klubu plačujete vpisnino, članarino in treninge. Mesečni strošek je nekaj deset evrov, kar na letni ravni znese nekaj stotakov, v desetih letih pa ... Klub v vašega otroka ravno tako vpliva čas in znanje, in če bi vi želeli kar čez noč zamenjati klub, ker ste se recimo preselili ali pa tam trenira otrokov najboljši prijatelj, mu boste morali plačati odškodnino. Načelno bi jo moral plačati otrokov novi klub, kar pa se zgodi bolj izjemoma, odškodnina pa je lahko že pri recimo osemletniku nekaj tisočakov.

In seveda se potem starši vprašajo, koliko v njegovega otroka vlagajo tisti, ki se bodo pozneje kitili z njegovimi uspehi. Koliko vanj dejansko vložijo klub, koliko mesto, krovna zveza in navezadnje država? In ne samo časa in denarja, ampak predvsem znanja. Bi bil konkretno Luka Dončić na tako visoki ravni, kot je, in s takimi obeti, če bi ostal v Sloveniji? Pred časom sem v pogovoru ujel, koliko v razvoj športnih klubov vpliva srednje veliko francosko mesto, kjer ima zgolj en od mnogih športnih klubov v državi, ki sicer ni konkurenčen za naslov državnega prvaka, letni proračun nekajkrat višji od vodilnih slovenskih klubov!

Žalostno pa je, da nekateri slovenski ekipni športi postajajo vse bolj podobni formuli 1 in si otrok oziroma igralec mesto v moštvu lahko zagotovi ne glede na kakovost, ampak glede na finančni vložek staršev, ki so lahko politiki, gospodarstveniki, poslovneži ali kaj četrtega. In kako otroku razložiti, da ima mesto v ekipi nekdo, ki daje na igrišču manj od njega?

Zato je najpomembnejše pravzaprav to, da so otroci aktivni, da se ukvarjajo s športom, a v prvi fazi naj bo meja ta, da je otroku to v zabavo in sprostitvev. Pritiski in zahteve po uspehu bodo večino uničili psihično, čezmerno število treningov in preobremenjenost pa fizično in doma boste imeli »uničenega« otroka. Tega si zagotovo ne želi noben starš, pa naj bo njegov otrok še tak neverjeten talent. ■

familylabovka SVETUJE

Imate težave pri vzgoji oziroma v odnosu z otrokom? Pišite nam na bodizdrava@media24.si in sodelavka Familylaba Slovenija Helena Primic vam bo pomagala poiskati navdih za vašo konkretno vzgojno težavo.

Obupana

Odkar sva dobila hčerko, se z možem skoraj vsak dan spreva zaradi vzgoje. Šele zdaj sva v resnici ugotovila, da prihajava iz zelo različnih družin in da imava zato različen pogled na to, kaj je dobro za hči. Sama se zelo trudim sprejeti njeno drugačnost, toda težko ostanem tiho in se ne vtaknem, ko imata s hčerko težave, saj je mož preprosto preveč strog do nje. Hčerki takrat ponudim tolažbo in ji poskušam razložiti, zakaj se ati vede tako, kot se. Toda mož mi pravi, da sem premeška in da mu z nenehnim vmešavanjem rušim avtoriteto. Rada imam svojega moža in želim si življenja z njim, toda zaradi teh vsakdanjih preprirov okrog vzgoje sem že pomislila na ločitev. Kaj lahko storim, da bo naše družinsko življenje bolj mirno?

Stara avtoritarna vzgoja je od staršev zahtevala, da so si glede vzgoje enotni, saj je na odnose z otroki gledala z vidika moči oziroma kdo bo koga. Če so torej starši hoteli »zmagati«, so morali biti v svojih prepričanjih, pravilih in kaznih povsem penoteni, saj bi – po tej teoriji – sicer njihovo različnost otroci lahko »izkoristili«. Sodobna znanost je vendarle ugotovila, da v ljubezenskih odnosih bitka za premoč nima kaj iskati, tudi ko gre za odnose z otroki. Za otroke je pravzaprav še bolje, če sta starša različna, saj tako dobi dvakrat več različnih zglede in pogledov na svet. Toda pogoj je, da sta starša sposobna zdravo živeti skupaj kot drugačni osebi – da torej zmoreta sprejeti partnerjevo drugačnost, ne da bi drug drugega vsakodnevno prepričevala o svojem prav. Ko se namreč odrasli pripravijo o tem, kaj je dobro za otroka – pa naj gre za ločitev ali odnose v družini –, so vedno otroci tisti, ki potegnejo kratico, saj se praviloma vedno počutijo krive za težave odraslih. Če torej z možem svoji hčerki zares želita dobro ter je ne želita obremenjevati z odgovornostjo in občutki krivde, ki jim sama ni kos, je vajina starševska odgovornost, da izboljšata medsebojno komunikacijo oziroma se namesto v vzgojne težave raje usmerita v kakovost vajinega odnosa. Zakaj tako težko sprejemem partnerjevo drugačnost? Kakšni občutki me navdajajo ob tem, ko partner drugače vzgaja? To sta le dve vprašanji, na kateri si je smiselno odgovoriti. Ko vzgajamo otroke, se nam staršem nenehno prebujajo spomini na lastno otroštvo in lastne nepredelane bolečine, ki jih lahko kakšen partnerjev odziv le še poglubi.

In če v odnosu moža do hčerke ne gre za nasilje (v tem primeru morate takoj ukrepati oziroma poiskati strokovno pomoč), se poskušajte čim manj vmešavati v njune »spore«. S tem namreč možu jemljete priložnost, da bi se sam naučil, kar se mora kot oče naučiti o odnosu s svojim otrokom. Za hčerko je zagotovo manj škodljivo, če jo oče razočara in prizadene, kot če se mama in oče nenehno prepirata »zaradi« nje. ■

Helena Primic